

Kuntalaisaloite, Paalasmaan laivalaiturin kunnostus

Kunnanhallitus 18.09.2023 § 165
256/00.01.06/2023

Valmistelija Kunnanjohtaja

Asian tausta Juuan kuntaan on 22.8.2023 saapunut kuntalaisaloite Paalasmaan laivalaiturin kunnostamisesta. Laituri sijaitsee Paalasmaan pääsaarella lähellä camping-aluetta (leirintäaluetta).

Kuntalaisaloite on liitteenä.

Aloitteessa Juuan kuntaa pyydetään ylläpitämään laituria sekä rakentamaan ulkokäymälä, joka toimisi myös leirintäalueen ollessa kiinni.

Paalasmaan laivalaituri on valmistunut 21.7.1977. Valtion ja Juuan kunnan tiedossa ei kuitenkaan ole merkintöjä laiturin luovuttamisesta kunnan käyttöön. Valtion tiedoissa ei ole asiaan liittyviä asiakirjoja. Kyse on hyvin tyypillisestä ongelmasta valtion tasolla, sillä valtio rakennutti ennen 1990-luvun lamaa paljon laitureita ja joiden asiakirjat ovat sittemmin kadonneet. Tällaisia tapauksia on yli 300.

Yleinen periaate on ollut, että valtio rakennuttaa laiturin ja laituri siirtyy tämän jälkeen kunnalla luovutusasiakirjojen allekirjoittamisen jälkeen. Kunta hankkii samalla tarvittavat maa-alueet.

Juuan kunta ei kuitenkaan ole virallisesti käsitellyt luovuttamista missään toimielimessä eikä viranhaltijatasolla. Asiakirjoja ei ole, kuten edellä on todetty.

Tiehallinnon vuonna 2007 teettämän selvityksen mukaan huomattava osa tällaiselle menettelyllä rakennuttamista kohteita pitää sisällään haasteita, sillä luovutuksesta ei löydy minkäänlaisia merkintöjä. Asiakirjassa todetaan, että mikäli TVL/MKL on ollut hankkeen toteuttava taho, niin valtion saattaa olla vaikea vetäytyä vastuusta, koska se on laatinut ohjeet ja hankkeita on toteutettu näitä ohjeita noudattaen.

Mikäli valtio toteaisi vastuunsa, uusia investointeja toteutetaan esimerkiksi kalasatamaan seuraavalla periaatteella:

"Sääntönä voidaan pitää, että jos sataman kautta tuotavan kalasaaliin vuotuinen arvo on vähintään samaa luokkaa kuin rakentamisinvestoinnit, on sataman rakentaminen taloudellisesti perusteltu".

Matkailun osalta tulisi samaa periaatetta noudattaen osoittaa, että laiturin kunnostamiselle olisi taloudellinen syy ja käytölle säännöllinen tarve. Juuan kuntarakennepalvelut ovat arvioineet jo vuonna 2014, että laiturin kunnostaminen maksaisi yli 40 000 euroa. Nykyinen inflaatio huomioiden, kyse olisi tuota suuremmasta summasta.

Asiassa on huomioitava lisäksi, se että asiasta olisi neuvoteltava ensin alueen yksityisten maaomistajien ja yrittäjienä toimivien kanssa. Paalasmaan leirintäalueen on pääosin alkuperäisessä kunnossa ja se toimii yrittäjävetoisesti. Mikäli aluetta halutaan kehittää, olisi investoinnit ja kehittäminen tehtävä yhteistyössä yrittäjien ja maanomistajien kanssa.

Juuan kunta toivookin kehitysideoita ja investointisuunnitelmia paikallisten toimijoiden taholta. Julkisia varoja alueen käyttöön voidaan osoittaa vain, mikäli alueella toimivilla tahoilla on selkeä tahto ja intressi kehittää osaltaan toimintaa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Tanskanen Henri
Päätösehdotus	Esitän kunnanhallitukselle, että se 1. Kunta ei toteuta kuntalaisaloitteessa esitettyjä toimenpiteitä ja toteaa aloitteen loppuunkäsittellyksi, sillä kunta ei vastaa laiturin kunnossapidosta. 2. Saattaa kuntalaisaloitteen tiedoksi Väylävirastolle, joka vastaa valtion taholla vastaavien kohteiden ylläpidosta. Juuan kunta kehottaa Suomen valtiota selvittämään laiturin omistussuhteet sekä vastuut. 3. Toteaa, että mikäli valtion ja kunnan välillä vastuukysymykset saadaan sovittua, asia voidaan nostaa uudelleen esiin ja sovitetaan yhteen Pielisen alueen kehittämisen kanssa. Asia vaatii kuitenkin Camping-alueen osalta laajemman kehittämisselvityksen, jonka tulee olla yrittäjävetoinen.
Perustelut	Edellä esitetyt.
Sovellettavat säädökset	Kuntalain § 39
Päätös	Hyväksyttiin.